

Ministrstvo za digitalno preobrazbo

Davčna ulica 1

1000 Ljubljana

gp.sdp@gov.si gp.mdp@gov.si

Ljubljana, 14. 2. 2023

ZADEVA: Javna obravnava osnutka Uredbe o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo (EVA 2022-1545-0013)

Spoštovani,

Telekom Slovenije, d.d. (v nadaljevanju: Telekom Slovenije), naslovnemu Ministrstvu za digitalno preobrazbo v roku posreduje predloge sprememb in dopolnitev osnutka Uredbe o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo (v nadaljevanju: Uredba), ki je bil dne 17. 1. 2023 objavljen na portalu eDemokracija. Predlogi družbe Telekom Slovenije, d.d., so sledeči:

2. člen Uredbe (pomen izrazov)

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 2. člena Uredbe, ki se glasi:

»(1) Omrežne priključne točke s prednostjo so tiste omrežne priključne točke v javnih komunikacijskih omrežjih, pri katerih je v stanjih ogroženosti omogočeno, da imajo komunikacije, ki izvirajo iz njih, prednost pred komunikacijami iz drugih omrežnih priključnih točk.«

spremeni tako, da se glasi:

»(1) Omrežne priključne točke s prednostjo so tiste omrežne priključne točke v javnih telefonskih omrežjih, pri katerih je v stanjih ogroženosti omogočeno, da imajo komunikacije, ki izvirajo iz njih, prednost pred komunikacijami iz drugih omrežnih priključnih točk.«

Obrazložitev:

Menimo, da je funkcija prednosti smiselna in tehnično izvedljiva na telefonskem omrežju. Na podatkovnem segmentu je implementacija funkcije prednosti zelo kompleksna in vprašljivo »uporabna«, prav tako funkcije prednosti ni mogoče zagotavljati izven omrežja posameznega operaterja. Zaradi navedenih razlogov predlagamo, da se naj omrežne priključne točke s prednostjo nanašajo le na omrežne priključne točke v javnih telefonskih omrežjih.

3. člen Uredbe (upravičenci)

Telekom Slovenije predlaga, da se na koncu drugega odstavka 3. člena Uredbe doda nov stavek, ki se glasi: »Merila za izkazovanje potreb po zagotavljanju priključnih točk s prednostjo so Priloga 1 te uredbe.«

Obrazložitev:

Menimo, da je določitev kriterija »glede na vpliv vključenosti« upravičenca za odpravo razmer in »glede na velikost« preveč splošna. Predlagamo dopolnitev Uredbe, in sicer z ustrežnejšo določitvijo konkretnih meril (kriterijev) po posameznih sektorjih v ločenem dokumentu, ki naj bo priloga Uredbe, vse z namenom, da bodo upravičenci že pred izkazovanjem potreb z njimi seznanjeni.

5. člen Uredbe (zbiranje, obdelava in hramba podatkov o omrežnih priključnih točkah s prednostjo)

Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 5. člena Uredbe, ki se glasi:

»(3) Služba s podatki, ki so označeni kot poslovna skrivnost, ravna v skladu s predpisi, ki urejajo poslovno skrivnost.«

spremeni tako, da se glasi:

»(3) S podatki, ki so označeni kot poslovna skrivnost, se ravna v skladu s predpisi, ki urejajo poslovno skrivnost.«

Obrazložitev:

Ustrezno ravnanje z dokumenti, ki so določeni in označeni kot poslovna skrivnost, je obveznost vseh obdelovalcev teh podatkov, ki sodelujejo pri zagotavljanju priključnih točk s prednostjo (operaterji), in torej ne velja zgolj za službo.

6. člen Uredbe (sporočanje podatkov o omrežnih priključnih točkah s prednostjo)**(i)**

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 6. člena Uredbe, ki se glasi:

»(1) Upravičenci službi sporočijo spremembo podatkov iz prvega odstavka prejšnjega člena do 31. oktobra v tekočem letu oziroma ob vsaki večji spremembi.«

spremeni tako, da se glasi:

»(1) Služba enkrat letno pozove upravičence, da sporočijo spremembo podatkov iz prvega odstavka prejšnjega člena do 31. oktobra v tekočem letu oziroma ob vsaki večji spremembi. Upravičenci so dolžni obvestiti službo tudi v primeru prenosa številke k drugemu operaterju in ob zamenjavi izvajalca storitve dostopa do interneta.«

Obrazložitev:

Dolžnost upravičenca je, da sporoča spremembe in ažurno stanje službi. V praksi se to ne izvaja, zato predlagamo dodatno varovalko (poziv službe), da se zagotovi ažuriranje stanja pri upravičencih vsaj enkrat letno.

Podatek o dodeljeni prednosti se ne prenese k drugemu operaterju. Zaradi navedenega dodatno predlagamo, da mora upravičenec sam poskrbeti, da bo sprejemni izvajalec (recipient) obveščen, da mora za njegovo omrežno priključno točko zagotoviti funkcijo prednosti.

(ii)

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 6. člena Uredbe, ki se glasi:

»(2) Služba o spremembah števil omrežnih priključnih točk s prednostjo najmanj enkrat letno obvesti operaterje, ki zagotavljajo javno komunikacijsko omrežje. Operaterji morajo poskrbeti, da v svojih omrežjih izvedejo sporočene spremembe v največ enem mesecu od prejetja obvestila.«

spremeni tako, da se glasi:

»(2) Služba o spremembah števil omrežnih priključnih točk s prednostjo najmanj enkrat letno obvesti operaterje, ki zagotavljajo javno komunikacijsko omrežje. Operaterji morajo zagotoviti pogoje za vključitev sporočenih sprememb v svojih omrežjih v največ enem mesecu od prejetja obvestila.«

Obrazložitev:

Predlagamo spremembo drugega stavka v predmetnem odstavku, saj operaterji ob sporočenih spremembah s strani službe v svojih omrežjih ne izvedejo ukrepov, temveč izvedejo vse operativne postopke za takojšnjo izvedbo vključitve prednostnih točk, ko se razglasi stanje ogroženosti. Funkcijo prednosti pa operaterji dejansko izvedejo, ko je razglašeno stanje ogroženosti.

(iii)

Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 6. člena Uredbe, ki se glasi:

»(3) Operaterji iz prejšnjega odstavka o zagotovitvi omrežnih priključnih točk s prednostjo obvestijo službo v 60 dneh po prejemu zahtevkov za zagotovitev omrežnih priključnih točk s prednostjo. Služba o zagotovljenih omrežnih priključnih točkah s prednostjo obvesti komisijo in upravičence.«

spremeni tako, da se glasi:

»(3) Operaterji iz prejšnjega odstavka o zagotovitvi omrežnih priključnih točk s prednostjo obvestijo službo v roku 15 dni po zagotovitvi pogojev za vključitev sporočenih sprememb v svojem omrežju skladno s prejšnjim odstavkom. Služba o zagotovljenih omrežnih priključnih točkah s prednostjo obvesti komisijo in upravičence.«

Obrazložitev:

Predlagamo skrajšanje roka za obveščanje, ki začne teči z dnem zagotovitve pogojev za vključitev sporočenih sprememb v svojem omrežju s strani operaterja.

Prehodne in končna določba Uredbe

Telekom Slovenije predlaga, da se v prehodne določbe Uredbe doda nov člen, ki se glasi:
»Pristojno ministrstvo pripravi predpis, ki bo celovito uredil in za vse operaterje določil enotne in ustrezne tehnične rešitve za zagotavljanje funkcije prednosti. Operaterji morajo prilagoditev tehničnim rešitvam za zagotavljanje obveznosti iz predmetne uredbe izvesti v roku 6 mesecev od uveljavitve predpisa iz predhodnega stavka.«

Ostali členi v prehodnih in končni določbi Uredbe se ustrezno preštevilčijo.

Alternativno k zgornjemu predlogu bi se lahko ustrezne tehnične rešitve določile že v sami Uredbi oziroma v prilogi k Uredbi, po predhodni uskladitvi oziroma posvetu z vsemi operaterji.

Obrazložitev:

Za ureditev odprtih vprašanj bi moralo pristojno ministrstvo (skupaj s predstavniki AKOS, ki izvajajo nadzor nad določbo 125. člena ZEKom-2) organizirati posvet z vsemi operaterji, za katere velja obveznost zagotavljanja funkcije prednosti in podrobno nasloviti vsa tehnična vprašanja in določiti tehnične rešitve ter parametre, ki morajo biti implementirani enako v vseh javnih telefonskih omrežjih. Le tako bo možno zagotoviti izpolnjevanje obveznosti, da komunikacija ohrani prednost pri prehodu iz enega javnega telefonskega omrežja v drugo. V nasprotnem primeru funkcija prednosti sploh ne bo delovala. Prav tako mora biti določen primeren rok za ustrezno implementacijo dogovorjenih tehničnih rešitev, ki bo omogočil implementacijo v vseh javnih telefonskih omrežjih in izvedbo testov med vsemi operaterji.

Za zagotovitev omrežnih priključnih točk s prednostjo ni določenih natančnih standardov, ki bi nedvoumno določali tehnične predpise in način, na katerega naj bi proizvajalci opreme omogočili to funkcionalnost, operaterji pa to obveznost implementirali. Zato je nujno potreben ustrezen dogovor, ki bo zavezujoč za vse operaterje. Le tako bo v primeru stanja ogroženosti izvajanje obveznosti zagotavljanja funkcije prednosti ustrezno in uspešno na območju celotne države za vse upravičence. Kot edina tehnično ustrezna rešitev za klice s prednostjo se je izkazala rešitev MLPP (*The Multilevel Precedence and Preemption*). Rešitev bi lahko ustrezno delovala le v primeru, če bi bila implementirana v vseh javnih telefonskih omrežjih na enak način (enaki nivoji prioritete).

Kot obrazloženo že pri predlogu sprememb 2. člena Uredbe menimo, da je funkcija prednosti smiselna in tehnično izvedljiva le na telefonskem omrežju, zato naj Uredba ureja funkcijo prednosti le v javnih telefonskih omrežjih. V primeru, da naveden predlog ne bi bil sprejet, pa opozarjamo na odprto vprašanje zagotavljanja prioritete (prednosti) za druge komunikacijske storitve. V ZEKom-2 ta obveznost ni natančno definirana, predvidevamo pa, da se nanaša predvsem na dostop do interneta. Tehnična rešitev ni določena, za določene komunikacijske storitve (npr. SMS) pa tehnično ni možno zagotoviti prednosti. V dogovorih o tehničnih rešitvah je v tem primeru potrebno upoštevati tudi 268. člen ZEKom-2, ki določa, da morajo biti ukrepi sorazmerni, nediskriminacijski, časovno omejeni in v obsegu, ki je nujno potreben. Zaradi navedenega je smiselno, da se dogovori enaka in najbolj ustrezna rešitev za vse operaterje, ob upoštevanju BEREC smernic za nevtralnost interneta.

S spoštovanjem,

Pripravili:
Boštjan Vrečko
Korporativna Varnost

Tatjana Savič
IKT in storitve omrežja

Sašo Potočnik
Pravne zadeve in regulativa

Sašo Potočnik

Telekom Slovenije, d.d.
Boštjan Košak
predsednik uprave

 Telekom Slovenije
d.d.

Poslati: na e-mail naslov gp.mdp@gov.si in gp.sdp@gov.si

Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana, tel.: +386 1 234 10 00, www.telekom.si

Vložna številka: 1/24624/00. Okrožno sodišče v Ljubljani. Osnovni kapital: 272.720.664,33 EUR. Matična številka 5014018. Identifikacijska številka za DDV: SI98511734

